

SOL NOVA Samhälle 7

Läroaranvisning Textview

Verksnummer: 41179

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukt, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: SOL NOVA Samhälle 7

Författare: Karin Wergel, Pär Sahlin, Kaj Hildingson

ISBN: 978-91-27-45022-6

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	2
Till läsaren.....	3
Pedagogiska tips	4
Bildbeskrivningar	5

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- I boken finns många bilder, diagram och kartor. I princip alla bilder är fotografier. Betydelsebärande bilder, diagram och kartor presenteras i den anpassade boken som bildbeskrivning eller som svällpappersbild.
- Kursiv och fet text anges med versaler.
- Vissa kursiva markeringar har utgått. Texten återges då med vanlig rak stil.
- Texttrutor är borttagna men texten är kvar som delar av brödtexten.
- Mängden versaler är minskad. Till exempel så har rubriker helt i versaler anpassats till inledande versal följt av gemener.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

16

Rita upp analysmodellen på en ritmuff/blackboard.

52

Förtydliga beskrivningen av diagrammen vid behov exempelvis genom att rita upp diagrammen på ritmuff/blackboard eller med muntlig beskrivning.

71

I svällpappersbilden finns inga namn på länderna utsatta på kartan. Stötta eleven genom att läsa upp namnen på de länder som eleven undrar över eller pekar på. Vid behov, använd taktil världskarta.

75

Bilden är borttagen och ersatt med text/lista. Komplettera gärna texten/listan, hur delmålens ikoner ser ut, genom att rita dem på ritmuff/blackboard.

155

Förtydliga beskrivningen av diagrammen vid behov exempelvis genom att rita upp diagrammen på ritmuff/blackboard eller med muntlig beskrivning.

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

- I boken finns många bilder, diagram och kartor. I princip alla bilder är fotografier. Betydelsebärande bilder, diagram och kartor presenteras i din bok som bildbeskrivning eller som svällpappersbild.
- Kursiv och fet text anges med versaler.

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Se till att ha tillgång till en taktil världskarta, artikelnr 6577. En taktil världskarta finns att köpa i SPSM:s webbutik, www.spsm.se. Den taktila kartan är bra som stöd till olika avsnitt i läromedlet.
- Du kan vid behov köpa in svällpappersbilden på FN-flaggan och Samiska flaggan. De finns att köpa i SPSM:s webbutik, artikelnr 60218 och 60204.
- Blackboard, artikelnr 10326, finns att köpa i SPSM:s webbutik.
- Ritmuffar och muffbräde finns i olika storlekar och köps hos Iris Hjälpmedel, www.irishjalpmedel.se
- Läs bildbeskrivningarna tillsammans med eleven. Vid behov kan ytterligare muntliga bildbeskrivningar vara ett bra komplement.
- Många bilder i boken är till för att illustrera texten med vardagsnära fotografier eller symboliska bilder. Det kan vara användbart för eleven att få bli delaktig i bilderna och hur de är kopplade till texten. Beskriv dem vid behov för eleven.
- Till svällpappersbilderna finns en läraranvisning. I den finns det tips på hur man avläser och utforskar en taktil bild tillsammans med eleven. Läraranvisningen bifogas med leveransen av svällpappersbilderna men den finns också som nedladdningsbar pdf i SPSM:s webbutik.
- Berätta alltid för eleven vad svällpappersbilden föreställer innan bilden presenteras. Förklara hur bilden är upplagd, till exempel: Ur vilket perspektiv visas bilden? Vilken skala har bilden? Utforska svällpappersbilden tillsammans och diskutera bilden utifrån elevens erfarenhet.
- Se till att ha tillgång till Punktskriftsnämndens handledningar. De finns som nedladdningsbara pdf:er på Punktskriftsnämndens hemsida. I handledningarna står det exempelvis hur olika punktskriftstecken ser ut i punktskriftsboken och på svällpappersbilderna och hur man kan rita taktila bilder i svällpapper.

Svenska skrivregler för punktskrift

Punktskriftens skrivregler före matematik och naturvetenskap

Handledning i reliefbildaframställning på svällpapper

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

6

En stor demonstration med hundratals människor utomhus. Det är unga människor i demonstrationen som står tätt intill varandra. De har olika kläder och hårfärger. Många demonstranter håller upp banderoller i olika storlekar, bland annat en med texten There is no planet B och en där det står School strike 4 climate.

8

Greta Thunberg sitter på marken. Bredvid henne syns en vit skylt med texten Skolstrejk för klimatet. Greta har långa rågblonda flätor som räcker ned till midjan, en blå långärmad tröja och mjuka byxor i leopardmönster.

10

Barn står i kö för att komma in till skolbespisningen. Dagens lunch står på en svart tavla vid sidan av ingången till matsalen. Kycklingsås med pasta, grönsaksomelett med kall bönsalsa, eller fisksoppa. Smaklig måltid!

16

En modell över Riksdagshuset och en stiliserad folkmassa. Mellan riksdagshuset och folket finns en blå pil och en röd pil. Den blå pilen går från folket till riksdagen. På den blå pilen står det Val. Den röda pilen går från riksdagen och folket. På den röda pilen står det Beslut.

16

Fyra numrerade ovaler sammanbundna med pilar i ett slags kretslopp. Tre ovaler ligger parallellt på den översta raden. Från vänster till höger står det i dessa ovaler 2. Orsaker, 1. Samhällsfråga, 3. Konsekvenser. Mellan ovalerna går det pilar. En pil går från 2. Orsaker till 1. Samhällsfråga och en pil går från 1. Samhällsfråga till 3. Konsekvenser. På raden under finns den fjärde ovalen, 4. Åtgärder. Pilar riktas från 4. Åtgärder upp mot 2. Orsaker och 3. Konsekvenser på raden ovanför.

18

Elva tonåringar står på en skolgård. Bakom dem finns ett basketmål. Majoriteten av ungdomarna är klädda i jeans och t-shirt. Många har converse-sneakers på fötterna.

21

Två killar och två tjejer sitter i en trappa inomhus. Alla fyra tittar snett uppåt mot en tjej som kommer gående nedför trappan mot dem. Varje sittande person har en pratbubbla där de tilltalar tjejen som kommer gående. Här kommer mattesnillet, säger en blond kille. Darling sätt dig här, säger en tjej i grön t-shirt. Sen som vanligt, säger en kille i svart keps. Stjärnan i handbollslaget, säger en mörkhårig tjej.

22

En prideparad med hundratals människor och många prideflaggor. Flaggorna är randiga i lila, blått, grönt, gult, orange och rött. I bakgrunden finns många ballonger i samma färger.

24

Två tonårskillar mot en betongvägg. Den ene står upp och lutar sig mot väggen. Han håller i kortändan av sin skateboard med högerhanden och stöder skateboarden mot marken. Den andre killen sitter ovanpå sin skateboard och lutar ryggen mot väggen. Han stöder armbågarna mot knäna. Båda killarna har svarta byxor, blåa t-shirts och blåa skor. Killen som står upp har blåa svettband på handlederna. På bilden står det Skateboard är mycket mer än bara en bräda. Det är kläder och musik, en livsstil helt enkelt.

26

En hand greppar om en smartphone. Andra handens pekfinger pekar på skärmen. Flera pratbubblor med emojis pekar ut från smartphonen. 29 hjärtan, 10 personer, 3 meddelanden och 5 mail.

27

Ett kontorslandskap med vita väggar. Ett vitt stort bord står nära höga fönster. Vid bordet sitter fyra personer; tre män och en kvinna. De sitter mittemot varandra; två vid vardera sidan av bordet. Alla har datorer framför sig. Alla fyra tittar på en kvinna som står vid bordets kortsida och pekar på många post-it-lappar som är uppklistrade på väggen. Kvinnan som står upp har mörka pumps med klack, svarta tajta byxor och en grön blus. Mannen närmast har vit skjorta och svarta byxor. Han sitter i en svart liten rullstol. Kvinnan mittemot honom är blond och har en svart och vitrutig blus. Den andra mannen vid bordet har en svart kavaj och grått hår. Den tredje mannen har mörkt krulligt hår, mörkare hy och glasögon.

28

Fyra människor står på rad bredvid varandra mot en rosa bakgrund. Det är två män och två kvinnor. En av männen har ljusrosa vida byxor och en oversize ljusrosa stickad tröja som räcker ned på halva låret. I höger hand håller han en stor läderväska stödd mot höften. Runt halsen hänger en lång vit sjal som räcker ned till knät. Hans hår är grå-svart och bakåtkammat. Han har skäggstubb och blå ögon. Han tittar lugnt in i kameran utan att le. Den andre mannen har en mjuk ljusbrun tröja och en beige sarong i tjockt tyg virad om höfterna. Sarongen räcker ned till knäna och hänger snett så den är längre på ena sidan. Han har ett guldarmband på vänster handled och bär ett tunt guldhalsband med fem små hästskoformade hängen. Hans hår är svart och bakåtkammat och han har ett stort svart skägg och mustasch. Han tittar in i kameran och ler med halvöppen mun. Bredvid honom står en kvinna med gråsvarta vida jeans och en grå tröja med hög hals. Tröjan är knuten i midjan. Hon står lite bakom mannen med sarongen och lutar sig emot honom med armen mot hans axel. Hon har långt svart hår i mittbena och kisar lätt mot kameran. Den sista personen i bilden är en medelålders kvinna med långt rosa hår med lugg. Hon har en stor grå kappa som tar mycket plats i bilden och bär vit skjorta med rosa tvådelad slips. Byxorna är svarta och vida. Hon har huvudet höjt och tittar in i kameran utan att le.

30

Två linjediagram över kvinnors och mäns återstående medellivslängd vid 30 års ålder relaterat till utbildningsnivå. Kvinnor med förgymnasial utbildning lever generellt i ytterligare 51 år efter att de fyllt 30. Kvinnor med gymnasial utbildningsnivå lever generellt i ytterligare 54 år efter att de fyllt 30. Kvinnor med eftergymnasial utbildning lever generellt ytterligare 56 år efter att de fyllt 30. Mellan 2006–2019 har den förväntade medellivslängden inte förändrats för kvinnor med förgymnasial utbildningsnivå men ökat marginellt för kvinnor med gymnasial eller eftergymnasial utbildningsnivå.

Män med förgymnasial utbildningsnivå lever generellt 47 år efter att de fyllt 30. Män med gymnasial utbildningsnivå lever generellt 50 år efter att de fyllt 30. Män med eftergymnasial utbildningsnivå lever generellt 55 år efter att de fyllt 30. Mellan 2006–2019 har den förväntade medellivslängden ökat cirka ett år för alla män.

31

Ett linjediagram över andelen av befolkningen mellan 25–74 år med stillasittande fritid fördelat på utbildningsnivå, åren 2005–2015. Hos människor med förgymnasial utbildningsnivå är andelen med stillasittande fritid 18 % år 2005. Grafen pekar något ned till cirka 16 % år 2010 men vänder uppåt till 21 % år 2015. Hos människor med gymnasial utbildningsnivå har cirka 13 % en stillasittande fritid år 2005. Grafen rör sig mellan 13–14 % fram till 2015 då andelen ligger på 16 %. Hos människor med eftergymnasial utbildningsnivå har cirka 8 % en stillasittande fritid år 2005. Grafen pekar uppåt till 11 % år 2010 då det kommer ett fall till 8 % år 2011. Efter det pekar grafen långsamt uppåt till cirka 10 % år 2015.

34

Ett flygfotografi över Malmö. I förgrunden finns några flerfamiljshus med tre våningar. Längre bort ligger en liten skogsdunge och vid sidan av den ett villaområde med tegel- och trävillor med trädgårdar. Ännu längre bort finns andra flerfamiljshus, ett industriområde och en stor motorväg som lyses upp av gatljusen. På andra sidan motorvägen ligger Malmös innerstad och i fjärran mot horisonten anar man den kända byggnaden Turning Torso och Öresundsbron.

38

Två kvinnor och en man står framför Riksdagshuset. En av kvinnorna har en reflexväst med texten Sollefteå Sjukhus i ett rött hjärta på ryggen. Mannen håller en stor banderoll med en bild på en vit stork på rosa bakgrund. I en cirkel runt storken står det Jag stödjer BB-ockupationen www.adalen2017.se Sollefteå.

40

Ett linjediagram över invandring till och utvandring från Sverige. Utvandringen mäts år 1857–2017. Invandringen mäts år 1877–2017. Särskilt markerad är Amerikautvandringen som skedde i perioder mellan år 1860–1930, med toppar kring 1860, 1880, 1890 och 1895 där upp till 50 000 svenskar utvandrade vid varje topp. Invandringen till Sverige är låg denna period. Första världskriget är markerat 1917 där både in- och utvandring ligger kring 10 000 personer. Efter kriget kommer en topp av utvandring på cirka 30 000 personer kring 1920. Nästa markering är Andra världskriget år 1939. Direkt i anslutning till kriget syns en topp med invandring på 30 000 – 40 000 personer årligen fram till 1957. Utvandringen går långsamt uppåt från cirka 10 000 personer per år direkt efter kriget till 20 000 personer 1957. En topp med arbetskraftsinvandring sker med 80 000 personer år 1975. Samma år sker en återutvandring till Finland på cirka 40 000 personer. Kurvan för invandring går långsamt uppåt med en topp år 1995 på cirka 60 000 personer, respektive en topp som är markerad med asyl- och familjebandsinvandring år 1997 med 80 000 personer. Kurvan för invandring sjunker till 40 000 personer direkt efter år 1997 och vänder sedan uppåt igen till 160 000 personer år 2017. Denna topp är markerad med texten många skäl till invandring idag. Kurvan för utvandring från Sverige rör sig långsamt uppåt från 20 000 personer kring år 1980 till 40 000 personer år 1997 och 50 000 personer år 2017 främst med utvandring till Norge, Danmark och Kina.

42

En byggarbetsplats inomhus. Två män i bakgrunden håller på att sätta upp isolering. I förgrunden står en ung man med kortklippt mörkt hår och ler in i kameran. Han har en mörk tröja och håller i en stor ritning i båda händerna.

44

En kvinna och en flicka i ett flyktingläger. Kvinnan har mörk kappa och sjal runt huvudet och runt halsen har hon en stickad halsduk. Bredvid henne sitter flickan på en låda. Runtomkring dem ligger väskor, flera packlådor och några inplastade madrasser. Bakom kvinnan och flickan finns två stora ljusa tält med texten UNHCR The UN Refugee Agency skrivet med blå text. På tälten finns även UNHCR:s logga med två olivkvistar i formen av en hästsko. Innanför olivkvistarna finns en stiliserad människa som är omsluten av två händer.

46

Flera människor står vid ett långt bord. På bordet finns frukt, juice, vattenflaskor, bullar, med mera. En kvinna lägger upp mat på en papptallrik till en man som står och väntar. Det är många människor i bakgrunden som trängs vid bordet.

48

Tre kvinnor står vid ett bord. På bordet ligger högar med tyg. En av kvinnorna håller i ett måttband och de två andra kvinnorna pratar med henne. Alla tre har röda förkläden. Två av kvinnorna har huvudduk.

51

Timbuktu står på en stor scen. Han är mörkhyad och har kort mörkbrunt hår. Han är klädd i mörka byxor och blå- och vitrutig kortärmad skjorta. Timbuktu har ena armen höjd rakt upp i luften. Med den andra handen håller han i mikrofonen som han sjunger i. Snett bakom Timbuktu står en saxofonist och snett framför Timbuktu står en trombonist. Stora strålkastare sitter på metallställningar och lyser starkt över scenen. På bilden står det "Generellt är generaliseringar praktiska men generellt sett felaktiga" Ur låten Generellt, framförd av artisten Timbuktu.

52

Ett stapeldiagram som visar andel behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Flickor och pojkar som avslutat årskurs 9 läsåret 2017/18 efter födelselandsgrupp.

Av flickor födda utanför Europa som levt 0–9 år i Sverige var cirka 45 % behöriga. Av pojkarna var knappt 40 % behöriga.

Av flickor födda utanför Europa som levt 10+ år i Sverige var cirka 85 % behöriga. Av pojkarna var cirka 80 % behöriga.

Av flickor födda i Europa oavsett vistelsetid i Sverige var knappt 80 % behöriga. Av pojkarna var cirka 76 % behöriga.

Av flickor födda i Sverige av två utrikes födda föräldrar var cirka 85 % behöriga. Av pojkarna var också cirka 85 % behöriga.

Av flickor födda i Sverige av minst en inrikes född förälder var cirka 90 % behöriga. Av pojkarna var också cirka 90 % behöriga.

56

En stor banderoll hålls upp av människor som står bakom banderollen. Solen lyser på människorna bakom banderollen och skapar silhuetter av deras kroppar på banderollen. Texten på banderollen lyder *Where are your human rights?*

58

Flera kvinnor i en demonstration. I bakgrunden finns höga skyskrapor och kravallstaket. En kvinna har en skylt med texten *We are better than this*. En annan kvinna har klättrat upp på sidan av en gatustolpe och håller en mobiltelefon framför sig.

59

En kvinna med långärmad klänning, pärlhalsband och kortklippt grått hår. Hon håller upp ett stort pappersark som är omkring 120 cm högt och 100 cm brett.

65

Ett demonstrationståg framifrån. Sju demonstranter bär upp en gemensam banderoll med texten *Mit Tøj, mit valg*. På banderollen finns tecknat två arga ögon på en kvinna med niqab. Ytterligare en liten banderoll har texten *Politiet har vigtigere ting at se til*. Alla demonstranterna har täckt sina ansikten med sjalar så att bara ögonen syns. En del bär dessutom solglasögon.

67

Två liggande staplar, en för män och en för kvinnor, som demonstrerar en arbetsdag för män respektive för kvinnor. Män utför generellt 5 timmar och 42 minuter betalt arbete samt 1 timme och 54 minuter obetalt arbete. Kvinnor utför generellt 4 timmar och 39 minuter betalt arbete samt 3 timmar och 30 minuter obetalt arbete. Källa: UN Women.

72

I förgrunden står en stor genomskinlig plastbehållare. I behållaren ligger vita kuvert. En kvinna med axellångt brunt hår klädd i jeans och mörk skjorta står snett bakom behållaren. Hon håller i en skrivplatta med ett fastklämt papper på. Bakom henne sitter människor och väntar vid små bord.

77

Fyra olika loggor för Amnesty international, Human rights watch, Rädda Barnen och Röda korset. Loggan för Amnesty international är en gul rektangel med svart text. Bredvid texten finns ett stiliserat stearinljus med en ljuslåga och runt stearinljuset virar sig en taggtråd flera varv. Loggan för Human rights watch är en blå kvadrat med vit text. Loggan för Rädda barnen är en röd cirkel runt en stiliserad människa med stort runt huvud och lyfta armar. Namnet står utanför cirkeln. Loggan för Röda korset är ett rött kors. Namnet står till höger om korset.

82

En bild från filmen Sameblod. Flera barn står i ett klassrum. I förgrunden står en flicka med brunt hår i en lång fläta. Hon har på sig en samisk dräkt som är klarblå med fäll i rött och grönt. Under dräkten har hon en röd tröja med hög krage. Kragen är randig i rött, grönt och vitt.

89

Ett långt demonstrationståg med ett hundratal människor som håller i banderoller. Det är både barn och vuxna i tåget. Alla är klädda i tjocka jackor och mössor. I förgrunden står en kvinna i grå kappa med röd fäll och röd brodyr. Hennes hår är bortrakat på sidorna men långt i mitten. Håret är ihopsamlat i en tofs som hänger ned över hennes rygg. Hon talar i en megafon ut över demonstranterna. Det är mycket snö överallt. Gatlyktorna är frostvita och snötäckta träd omramar vägen där demonstrationståget går.

92

En vägskylt strax före ett brofäste. Texten på skylten säger Torneälven Tornionväyla.

97

En karta över Asien, Europa och norra Afrika. En linje från Indien leder upp mot Svarta Havet. Vid linjens start drar en häst en vagn. En människa åker på vagnen och en går efter vagnen. Linjen delar sig i tre söder om Svarta Havet. En pil svänger ned emot Egypten i norra Afrika, en linje löper in i Turkiet och den tredje linjen fortsätter in i Europa. I Europa separerar linjen i tre igen, med en pil in i Grekland, en pil svänger upp emot Ryssland och den tredje fortsätter in mot Centraleuropa. I Centraleuropa separerar linjen återigen till fyra nya linjer med en pil som leder ned mot Italien, en pil ned i Spanien, en pil över till England och den sista pilen som svänger norrut in i Sverige. Från England pekar en ensam linje över till Danmark. Ytterligare en ensam linje pekar från Sverige till Finland. Slutligen pekar en ensam linje från Baltikum upp mot Finland och Karelen.

102

I förgrunden sitter en kvinna i jeans, grå kofta och vit sjal med en mobiltelefon i händerna. Hon sitter på marken som är stenig. Framför henne halvligger en man som också tittar på sin mobil och bakom dem står ytterligare tre män och tittar på sina mobiler. I bakgrunden syns mer sten, flera flytvästar i orange och en vit båt i plast. Båten ligger på den steniga marken och är uppstöttad av träpinnar.

108

Två män sitter vid ett bord. Den ene mannen har grå kostym, glasögon och grått hår. Den andre mannen har grön kortärmad tröja och gröna byxor. Hans huvud har pixlats och det går inte att se hur han ser ut.

110

En leende kvinna med brunt hår och glasögon håller upp en skylt där det står I'm talking to my 5th grade students about internet safety and how quickly a photo can be seen by lots of people. If you are reading this, please click "like". Thanks!

112

Två tecknade TV-apparater står mittemot varandra och för en dialog. Under den vänstra tv:n står det public service. Under den högra tv:n står det reklamkanaler. En kvinna med brunt hår och glasögon på public service-tv:n säger: Vi har program för alla – nyheter, kultur, debatter, underhållning. Utan oss – ingen demokrati. En man med blont kort hår och getskägg på reklamkanal-tv:n svarar: Vi erbjuder det som folk vill ha. Det blir mycket underhållning. Men frågar många efter debatter så sänder vi det. Kvinnan svarar: Ni sänder ju nästan bara underhållning. Dessutom hackar ni sönder filmer och program med reklam. Mannen svarar: Folk ska väl inte behöva tvingas betala för program som de kanske inte vill ha.

115

En skärmbild från Expressens nyhetssajt på internet. Ett urval av rubrikerna lyder: Annonser Innehåll från Fastighetsbyrån Så påverkar krisen bostadsmarknaden: "Blir en justering". Ledare Tro inte att doktorn alltid är bättre än sjuksköterskan. Ledare Det går inte att trolla bort skolegregationen. Mitt kök: maten som gör dig lycklig. Hälsoliv: så tvättar du dina händer på rätt sätt. Leva&Bo: Frida och Pontus räddade ett ödehus – nu bor de i sitt drömhem. Allt om vin: oväntade landet dricker mest whisky per person.

118

Falska nyheter kan bestå av rykten, smutskastning, lögner, hets och uppvigling och förvrängda budskap. Falska nyheter har som syfte att skapa förvirring eller kaos.

123

En seriestripp från den tecknade serien Zelda. Två kvinnor och tre barn sitter och läser en saga ur en färgglad bok. Den ena kvinnan läser: Och när prinsen böjde sig ner för att kyssa den sovande prinsessan Den andra kvinnan rycker till sig boken och fortsätter: ... så vaknade hon upp och anmälde honom för sexuellt ofredande!

125

Befolkningen i Sverige 2018 består till 49,8 % av kvinnor och till 50,2 % av män. Av män och kvinnor sammanslaget har 21 % utomnordisk bakgrund och 79 % nordisk bakgrund.

125

I nyhetsmedierna 2018 syns eller hörs 32,1 % kvinnor och 67,6 % män. Det finns även en "vet ej" kategori på 0,3 %. Av män och kvinnor sammanslaget i nyhetsmedia så har 13,3 % utomnordisk bakgrund och 84,2 % nordisk bakgrund. 2,5 % har okänd bakgrund.

129

På Socialdemokraternas valaffisch står det: Familjens väl Arbetarepartiets mål, välj arbetarpartiet socialdemokraterna. På affischen finns en tecknad pojke med lingult hår och röd- och vitrandig tröja. Pojken skjuter en skottkärra framför sig. Skottkärran är fylld med sommarblommor i vitt, rött, blått och gult. Bakom pojken skymtar ett stort ljust hus. På de borgerliga partiernas affisch står det: Dåras ej av socialistpartiernas locktoner, välj med de borgerliga. Högst upp på affischen svävar ett knippe röda ballonger. På ballongerna står det: socialistiska vallöften. Personerna på de borgerliga partiernas affisch är tecknade som karikatyrer. Längst till vänster står en knubbig kvinna i vit sjal, svart kjol och röd jacka. Hon har munnen vidöppen och kisar med ögonen. Vid kvinnans fötter ligger en svart hatt med valsedlar i. Bredvid henne står en svartklädd man med ett positiv som han spelar på. En rödhårig liten man med glasögon sitter ovanpå positivet. Den lilla mannen har apkrupp och en lång apsvans. Ytterligare en liten man står till höger om positivspelaren. Mannen håller i en fågelbur med texten socialistiska lyckobrev. I buren sitter en liten röd fågel med människoansikte, svart hår och glasögon.

134

En tunnelbanevagn är uppställd för rengöring. Vagnen är nedklottrad med grön och lila färg. En person klädd i galonkläder och heltäckande gasmask skrubbar tunnelbanevagnen med en lång skurborste.

140

En världskarta över var det är tillåtet med samkönade äktenskap. Samkönade äktenskap är tillåtna i Västeuropa, Australien, Nya Zeeland, Nordamerika och stora delar av Sydamerika. Samkönade äktenskap är enbart tillåtna i ett enda afrikanskt land; Sydafrika. Samkönade äktenskap är inte tillåtna i något asiatiskt land. Samkönade äktenskap är heller inte tillåtna i Italien, Grekland eller i någon av de östra europeiska staterna.

142

Gudinnan Justitia som staty. Hon är klädd i en enkel klänning med mycket tyg som är draperad längs kroppen. Hon står rakryggad med vänsterarmen lyft i huvudhöjd. I vänster hand håller hon upp en vågskål. I höger hand håller hon ett långt svärd i midjehöjd med svärdet riktat ner mot marken. Över ögonen har hon en ögonbindel.

149

En tulltjänsteman med sin tullhund. Hunden står ovanpå en rad med resväskor. Tjänstemannen står bredvid och håller i hundens koppel. Tjänstemannen har svart uniform med reflexväst och reflexmarkeringar på benen. Ordet tull står med stora bokstäver på hans bröst och på ärmen. Hunden är en svart och vit spaniel som intensivt nosar på väskorna.

152

En översikt över konsekvenser av brott. Ett brott påverkar många delar av samhället. Först sker själva brottet med gärningsperson och brottsoffer. Därtill finns eventuella vittnen, polisen som rycker ut och personal från sjukvården. Sedan tillkommer anhöriga och vänner till både brottsoffret och gärningspersonen, samt personal från rättsväsendet såsom åklagare. Medieövervakningen sätter igång och rapporterar om både brottet och sedan om domen. Brottet skapar också oro bland allmänheten. Sedan behövs personal till rättegången, försäkringsbolag blir inkopplade för att betala skadestånd och även psykolog kan bli inkopplad. Slutligen kan brottet leda till fängelsevistelse eller ungdomstjänst.

155

Linjediagram över andel män och kvinnor som blivit utsatta för misshandel mellan 2006 och 2018. 2006 hade cirka 2,5 % av kvinnorna respektive 3,5 % av männen utsatts för misshandel. 2010 hade 2 % av kvinnorna och 3,5 % av männen utsatts för misshandel. 2015 hade 1,9 % av kvinnorna och 3 % av männen utsatts för misshandel. 2018 hade 2,9 % av kvinnorna och 4,2 % av männen utsatts för misshandel. Källa Nationella Trygghetsundersökningen 2019.

155

Stapeldiagram över andelen män och kvinnor utsatta för misshandel i olika åldersgrupper:

I åldersgruppen 16–24 år har 10,8 % av männen och 6,4 % av kvinnorna utsatts för misshandel.

I åldersgruppen 25–44 år har 5,9 % av männen och 3,6 % av kvinnorna utsatts för misshandel.

I åldersgruppen 45–64 år har 3 % av männen och 2,1 % av kvinnorna utsatts för misshandel.

I åldersgruppen 65–84 år har 0,9 % av männen och 0,7 % av kvinnorna utsatts för misshandel.

Källa Nationella trygghetsundersökningen 2019.

169

En banderoll hänger högt upp i luften under Katarinahissen och restaurangen Gondolen i Stockholm. På vardera sidan av banderollen hänger två människor i linor. På banderollen står det Vattenfall Don't sell the climate End coal now! Robin Wood.

170

En demonstration med många olika banderoller. De flesta av demonstrationsdeltagarna är unga. I förgrunden finns en stor banderoll med texten Inga rasister på våra gator. En annan banderoll har texten År 2017: företrädare för SD festar med nazister i "camp Auschwitz". På en tredje banderoll står det SD-topp städar med hakkors. Ytterligare en banderoll säger En av fem homofober attraheras av sitt eget kön. Och vet du? Det är helt okej. Vill du ha hjälp att komma ut? Surfa in på RFSU.se.